

УДК 930.25(7)

О. Н. ВОЛКОТРУБ*

**З ІСТОРІЇ ТОВАРИСТВА
АМЕРИКАНСЬКИХ АРХІВІСТІВ**

Висвітлено історичні передумови створення Товариства американських архівістів та започаткування його друкованого органу – часопису “American Archivist” (“Американський архівіст”). Подано огляд першого числа часопису (1938 р.).

Ключові слова: Американська Історична Асоціація; Товариство американських архівістів; часопис “American Archivist”.

Дослідження підготовлене на основі статті Вільяма Ф. Бердсела (William F. Birdsall), заступника директора з соціальних питань Бібліотек Університету Манітоби (м. Вінніпег, Канада), що має назву “По два боки столу: архівісти та історики, 1909–1935”¹ і базується на його докторській дисертації “Американські архівісти в пошуках визнання своєї професії, 1909–1936”, захищеній 1973 р. в Університеті Вісконсіна, а також на основі інформації, вміщеної на офіційному сайті Товариства американських архівістів².

1936 р. у Північній Америці було засноване Товариство американських архівістів (Society of American Archivists), яке є найстарішою професійною національною архівною організацією країни. Дотримуючись курсу діяльності, який був визначений ще на першому засіданні у червні 1937 р., Товариство сприяє розвитку архівної справи та архівної професії в країні, співробітництву між архівістами та істориками, розвиває принципи архівної економіки, забезпечує ідентифікацію, збереження і використання документів, що мають історичну цінність, задовольняє наукові, освітні та інформаційні потреби суспільства. Своїм девізом Товариство обрало вислови Цицерона: “Не відати про те, що відбулося до вашого народження – означає назавжди залишитися дитиною” та “Чого варте людське життя, якщо воно не вплетене в життя наших предків документами історії?”.

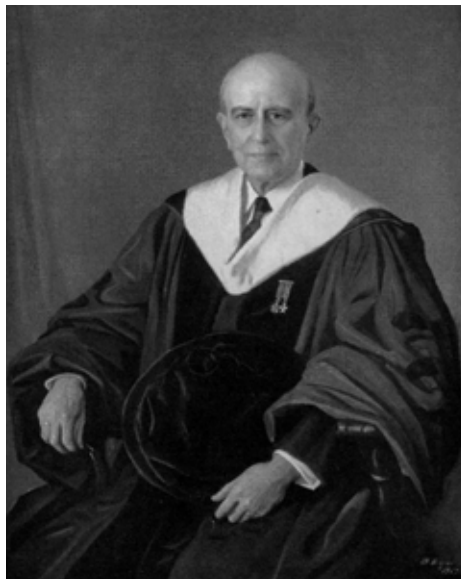
* Волкотруб Ольга Нилівна – старший науковий співробітник науково-інформаційного відділу Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства.

Період 1909–1935 рр. був важливим етапом у процесі диференціації професій архівіста та історика, коли відбувалося остаточне розмежування їх функцій. До 1909 р. у США домінувала історична наука, і єдиною організацією, яка також опікувалася й архівними питаннями, була Американська Історична Асоціація (American Historical Association) (далі – Асоціація), до складу якої входили Комісія з питань історичних рукописів (Historical Manuscripts Commission) (1895) та Комісія з питань державних архівів (Public Archives Commission) (1898).

З 1909 р. Комісія з питань державних архівів почала розвивати архівну справу, фінансуючи Конференцію архівістів. Ідея проведення Конференції належала Уолдо Гіффорду Леланду (Waldo Gifford Leland)³.

Оскільки Кафедра історичних досліджень, очолювана Джоном Франкліном Джеймсоном (John Franklin Jameson)⁴, Інституту Карнегі у Вашингтоні, займалася численними проектами щодо створення архівних колекцій у США та Європі, Уолдо Г. Леланд вивчав питання управління архівами у своїй країні та за кордоном. Плідно працюючи в Асоціації, він був у 1908 р. обраний її секретарем та у 1909 р. – секретарем Конференції історичних товариств (Conference of Historical Societies). На цих посадах дослідник мав можливість поглиблено аналізувати стан архівної справи у різних країнах.

Три фактори – зростання кількості державних архівних установ у США, яке почалося із створенням Департаменту архівів та історії в штаті Алабама (Alabama Department of Archives and History) у 1901 р.; наявність європейської архівної практики; активізація зусиль Джона Ф. Джеймсона стосовно створення Національного архіву – переконують Уолдо Г. Леланда в тому, що настав час для проведення Конференції архівістів, яка “надасть можливість тим, хто опікується документами, зустрітись та обговорити проблеми, більшість яких є технічними і стосуються управління архівами”⁵. При плануванні програми першої Конференції 1909 р. у поглядах Уолдо Г. Леланда, Германа В. Еймса (Herman V. Ames)⁶, президента Комісії з питань державних архівів та державного історика штату Нью-Йорк Віктора Х’юго Палтсіца (Victor

Уолдо Гіффорд Леланд
American Archivist. –
October 1961. – Vol. 24, № 4.

Hugo Paltsits)⁷, якого теж було залучено до підготовки Конференції, щодо ролі та цілей Конференції виникли суттєві розбіжності, які залишалися нерозв'язаними упродовж багатьох років та вплинули на розвиток відносин між американськими істориками і архівістами.

Першу Конференцію (1909 р.) було присвячено правовим аспектам архівної справи. Зокрема, Уолдо Г. Леланд виступив з доповіддю "Американські архівні проблеми", закликаючи до реорганізації архівів відповідно до принципів походження⁸.

На наступній Конференції (1910 р.) обговорювалися проблеми збереження архівів, пов'язані з двома руйнівними пожежами у Джефферсон-сіті (штат Міссурі) та окрузі Олбані (штат Нью-Йорк), що спричинили втрату документів. Ця конференція відображала зацікавленість істориків у збереженні архівів більше, ніж у організаційних аспектах управління архівами.

Починаючи з 1912 р. головним завданням Конференції стає підготовка Підручника з архів-економії, проект якого у 1911 р. розробив Віктор Х. Палтсіц, залишивши посаду Державного історика штату Нью-Йорк. Розділи підручника послідовно рік за роком презентувалися та обговорювалися на чергових зібраннях. Зрештою, ця важлива праця була повністю завершена, але тут виникли труднощі з виданням підручника, оскільки Рада Асоціації дійшла висновку, що друкування запропонованого підручника буде занадто витратним. Віктор Х. Палтсіц запропонував надрукувати книгу у дешевшому оформленні, але кошти не знайшлися й цього разу. Ймовірно, що Рада не бачила зацікавленості серед істориків у виданні підручника⁹.

У 1917 р. Конференція архівістів розглянула проблеми архівів у военний час. Сполучені Штати щойно вступили в Першу світову війну, що завдала відчутного удару по Конференції архівістів, яка повністю залежала у фінансових питаннях від Асоціації. Оскільки Асоціація почала скорочувати свої видатки на Комісію з питань державних архівів, а надходження від членських внесків помітно зменшилися, то Конференція архівістів не проводилася до 1921 р.

У повоєнний період формується нове покоління американських істориків. Нові напрями історичних досліджень ще більше відвернули увагу істориків від архівних питань. Американська історія вже не була основною сферою досліджень професійних істориків. Ще до початку Першої світової війни дедалі більше вчених працювали у позаамериканських сферах історії. До того ж Конференція архівістів сама по собі стала виявом диференціації між архівістами та істориками. Втім, швидке поширення професії історика, яке сталося на рубежі століття, не мало подальшого продовження до Другої світової війни. Кількість членів Асоціації, яка складала 2700 осіб у 1908 р., не перевищувала 3000 осіб до 1926 р.¹⁰

Серед істориків набула поширення думка, що Комісія з питань державних архівів виконує лише свою первинну функцію – підтримки державних архівів. Основний інтерес істориків тут полягав у збереженні архівних документів. Оскільки бракувало коштів та бажання проводити індивідуальні дослідження, історики відмовлялися від своїх зобов'язань перед Комісією. У 1919 р. Рада Асоціації на пропозицію Евартса Б. Гріна (Evarts B. Greene), секретаря Виконавчої Ради, припинила функціонування Комісії з питань державних архівів та створила Спеціальний комітет (під головуванням Віктора Х. Палтсіца) з метою підготовки до друку згаданого Підручника з архівекономії.

Маргарет Кросс Нортон
American Archivist. –
October 1961. – Vol. 24, № 4.

У 1921 р. Комісія з питань державних архівів поновила свою діяльність, але вона вже не мала такого впливу, як раніше, оскільки бракувало коштів на проведення ґрунтовних досліджень. До того ж виникли нові проблеми, серед яких – відсутність ефективного керівництва. Комісія, фактично, стала “організацією на папері”. Голова Комісії Віктор Х. Палтсіц на Конференції 1921 р. заявив, що Асоціація ігнорує зобов'язання, які вона взяла на себе, створивши Комісію. На його переконання, “занадто багато із впливових сил Асоціації є зацікавленими в інших речах, і наші архівні проблеми не становлять жодного інтересу для них”¹¹.

Ситуація, що склалася, привернула увагу Солона Дж. Бакка (Solon J. Buck)¹², керівника Історичного Товариства Мінесоти, до питань планування Конференції 1921 р. Переглянувши програму конференції, він зауважив, що архіви не мали і не можуть мати “важливого значення та становити великий інтерес”. На його думку, потрібно припинити подальші спроби залучення широкої аудиторії і замість цього організувати проведення невеличкої неформальної наради для тих небагатьох осіб, які дійсно зацікавлені в архівній справі¹³.

Дійсно, Конференція 1921 р. стала неформальною зустріччю 25-ти професійно зацікавлених осіб. Поступово у їх середовищі визріло рішення врегулювати відносини між архівістами та істориками, що знайшло підтвердження на Конференції архівістів у 1929 р. у доповідді

Маргарет Кросс Нортон (Margaret Cross Norton)¹⁴, яка мала назву “Архівний департамент як адміністративна одиниця в уряді”.

Маргарет К. Нортон зазначала, що базове архівне законодавство США було прийняте до 1929 р., але “...в дійсності лише близько десяти штатів у всій країні забезпечують систематичне збереження офіційних документів”. Вона приписувала цей повільний прогрес неправильно, але популярному трактуванню архівів як зібрання історичних документів, що впливало із зусиль наукових істориків заохочувати їх збереження. На її думку, “найбільшою перешкодою... для отримання адекватної підтримки архівної діяльності є переконання в тому, що архівна робота є просто ще однією функцією державного архівного товариства”. Маргарет К. Нортон наголошувала, що Комісія з питань державних архівів має позиціонувати питання збереження архівів як адміністративну проблему державного управління, а не просто як додаткове питання історичної сфери. Якщо архівісти сподіваються повернути до себе увагу посадових осіб, то вони повинні сформулювати нову концепцію. На першому місці для архівіста має бути “ефективність справи, і тільки потім – історія”¹⁵.

Концепція Маргарет К. Нортон настільки відчутно відрізнялася від традицій американської архівної галузі, що її доповідь була сприйнята на Конференції 1929 р. з “кам’яним мовчанням”. Вона чітко розмежувала ситуацію, з якою зіткнулися архівісти, і запропонувала альтернативну ідею, однак учасники Конференції ще не готові були відокремити себе від звичного середовища істориків. І тільки історик Міло Куайфе (Milo Quaife) зрозумів важливість її доповіді. Після виступу він сказав Маргарет К. Нортон: “Маргарет, Ви вчинили шляхетно. Ви знаходитеся на голову вище за них, вони просто не розуміють, про що Ви говорите”¹⁶. Потрібен був деякий час для того, щоб підхід Маргарет К. Нортон став загальноприйнятим принципом для архівістів.

У 1930 р. Комісію з питань державних архівів було реорганізовано і повернуто історикам. Єдиним архівістом у Комісії залишається Маргарет К. Нортон. Головою Комісії призначили Чарльза У. Рамсделла (Charles W. Ramsdell) з Техаського університету, члена комісії з 1927 р.

Виконавча Рада Асоціації поставила перед Комісією завдання підготувати брошуру “Збереження місцевих архівів”. Ця єдина публікація Комісії з питань державних архівів не стала настановами з управління архівами, а містила лише історичні відомості, зокрема з питання збереження архівів. Брошура не стала ані важливим внеском у професійну літературу, ані засобом пропаганди, який би сприяв популяризації архівної професії. Рамсделл виступив проти цього видання і на знак протесту відмовився від посади голови Комісії¹⁷.

У 1932 р. Чарльза У. Рамсделла на посаді голови Комісії заступив Альберт Рей Ньюсом (Albert Ray Newsome)¹⁸, секретар прогресивної Історичної комісії в Північній Кароліні.

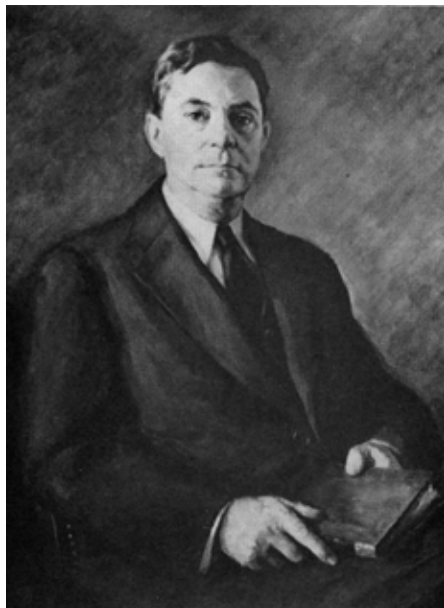
Зі створенням у 1934 р. Національного Архіву та Національної комісії історичних публікацій у Раді Асоціації виникає дискусія щодо можливостей більш тісної координації діяльності Комісії з питань державних архівів, Комісії з питань історичних рукописів та Комітету з питань історичних публікацій. Унаслідок цих дискусій архівісти отримали можливість переглянути свою належність до професійного середовища істориків.

2 грудня 1934 р. Рада створила Спеціальний комітет, до якого увійшли Альберт Р. Ньюсом, як голова комітету, та Френсіс С. Філбрік (Francis S. Philbrick), голова Комітету з питань історії права, з метою перевірити ставлення Асоціації до загальних проблем національних, державних, місцевих та приватних архівів та сформулювати і надати план загальнонаціонального дослідження архівних документів, який міг би стати базою для створення певних фондів архівного спрямування¹⁹.

Оскільки за останні роки у архівістів зросло бажання створити незалежну, самостійну організацію та відчуття того, що вони “заслужили на більш кращий засіб для самоствердження, ніж Комітет Асоціації”²⁰, Альберт Р. Ньюсом виніс на обговорення ідею, яку він планував презентувати в якості доповіді Спеціального комітету Асоціації.

Обговорення ідеї Альберта Р. Ньюсома засвідчило, що багато науковців та керівників архівної галузі неохоче сприйняли ідею розриву відносин з Асоціацією. Так, Солон Дж. Бакк та Джон Ф. Джеймсон підтримували саму ідею, але вважали, що ще не час для її реалізації, до того ж кількість професійних архівістів в країні є дуже незначною²¹. Деякі відповіді були більш позитивними. Теодор Кельвін Піз (Theodore Calvin Pease)²², редактор Історичних Колекцій штату Іллінойс, визнавав, що Асоціація в минулому зробила багато важливого для архівів, але тепер вона має вітати ідею створення асоціації архівістів. Віктор Х. Палтсіц висловив думку, яка набувала дедалі більшого поширення серед архівістів: “Використовувати архіви або рукописи – це одне, а керувати ними – це зовсім інше питання. Останнє є зовсім незанимким для підготовки академічних учених. ... Архівісти потребують створення власної організації, “відкритої для вчителів і письменників”²³.

Найбільш переконливе обґрунтування щодо створення незалежної організації сформулювала Маргарет К. Нортон, але й вона не була впевнена стосовно її форми. Вона стверджувала, що архівісти потребують окремої організації, тому що існує конфлікт інтересів між тим, чого хочуть історики, а чого насправді потребують архівісти. Архівістам необхідна професійна література стосовно питань каталогізації, збереження, індексування та опису архівів, яка не становить великого інтересу для істориків. Нортон усвідомлювала необхідність створення асоціації архівістів, але мала сумніви щодо “працездатності архівної організації”: чи зможуть кілька практикуючих архівістів забезпечити її відповідне

Роберт Діггз Вімберлі Коннор
American Archivist. –
 October 1961. – Vol. 24, № 4.

існування? Таким чином, її відповідь була, як і більшості інших, дещо нечіткою²⁴.

Можна було б очікувати, що найбільш позитивний відгук надійде від Роберта Діггза Вімберлі Коннора (Robert Digges Wimberly Connor)²⁵, архівіста Сполучених Штатів, але і його відповідь не була однозначною. Коннор погоджувався, що створення окремої архівної асоціації є бажаним, але висловив свою згоду із застереженням: “якщо набереться відповідна кількість членів для здійснення діяльності”. Це загалом було основним побоюванням всіх, хто брав участь в обговоренні ідеї Альберта Р. Ньюсома.

Таким чином, Альберт Р. Ньюсом на свій запит отримав двозначну відповідь і цю двозначність не став приховувати у доповіді Спеціального комітету, яка містила обґрунтування створення окремої організації архівістів, хоча і не виключала деяких сумнівів щодо її існування. Альберт Р. Ньюсом розмежує архівістів та істориків, формулюючи ті положення, які мають бути визнаними як декларація незалежності архівістів. Він ідентифікує історика як людину, що сидить за письмовим столом, а архівіста – як людину, що знаходиться з іншого боку столу. На відміну від архівістів, історики в першу чергу приділяють увагу питанням розташування архівів та їх доступності. Хоч історики і архівісти переймаються проблемами збереження та управління архівами, головні їхні інтереси та проблеми відрізняються. Кожен може захищати свої інтереси та вирішувати свої проблеми. Альберт Р. Ньюсом належним чином поцінував внесок Асоціації в поширення архівної професії, але відзначав, що й досі вона не спромоглася створити ні стандартного підручника з архівної теорії та практики, ні адекватного огляду державних архівів та історичних рукописів, ні розробити засади архівної науки і професії.

Оприлюднивши ці критичні спостереження, Альберт Р. Ньюсом зазначав, що, незважаючи на зростаюче відчуття того, що проблеми архівної діяльності будуть “краще обслуговуватись власною незалежною організацією”, все ж таки є побоювання щодо того, чи зможе подібна організація існувати як окрема інституція. Якщо така організація повинна матеріалізуватися, доповідь має спонукати Асоціацію “проде-

монструвати прихильність та виявити загальне зацікавлення” в її розвитку²⁶.

28 грудня 1935 р., на щорічній зустрічі Асоціації, у рамках Конференції архівістів, що відбулася у Ред Хаус (м. Каталонія, штат Теннессі) та зібрала понад 50 осіб, було представлено важливий документ, який мав назву “Проблеми американських архівістів” (автор – Теодор К. Блеген)²⁷.

Спираючись на “Американські архівні проблеми” Уолдо Г. Леланда, які той презентував 26 років тому на першій Конференції архівістів, Теодор К. Блеген характеризує теперішній стан архівного адміністрування. Відзначивши внесок Асоціації та Інституту Карнегі, Конференції архівістів, доповідач зауважив, що було б помилкою стверджувати, що американська архівна економіка вже пройшла свої початкові стадії. Архівне законодавство є недосконалим у більшості штатів, досі не існує ні відповідного підручника, ні базових технік тощо.

У рамках обговорення доповіді Теодора К. Блегена учасники Конференції одногосно висловлювали пропозицію щодо створення окремої незалежної організації архівістів. Окреслили коло проблем, вирішення яких вимагає її створення. Були також обговорені питання створення департаментів архівної освіти в окремих університетах, розроблення та стандартизації архівних технологій, формулювання визначення архівів та санкцій стосовно тих, хто не бажає виконувати відповідні рішення щодо збереження документів. Найкращим способом реалізації цих завдань є створення окремої професійної організації²⁸.

Конференцію архівістів 1936 р. було присвячено саме питанням формування Товариства американських архівістів (далі – Товариство). Засновниками Товариства стали Роберт Дігз Вімберлі Коннор, Альберт Рей Ньюсом та Крістофер Кріттенден (Christopher Crittenden)²⁹, який зробив вагомий внесок у його діяльність протягом 27-ми років. Товариство проголошувалося відкритим для архівів будь-яких обсягів і орієнтації, від малих приватних і бізнес-архівів до великих історичних колекцій. Як більш демократичний орган, ніж його попередник, він уможлиблював членство не тільки для керівників великих архівних установ, але й для всіх, хто “є або був залучений до процесу збереження архівів або історичних рукописів”³⁰.

Зі створенням Товариства відносини між архівістами та істориками хоч і стають менш тісними, оскільки архівісти самотужки починають опікуватись архівами, все ж поступово між ними встановлюється певна рівновага. Історична освіта архівістів, тісний взаємозв’язок цих двох сфер та усвідомлення того, що історики користуються послугами архівістів, зробили малоімовірним повний розрив між ними.

Конференція архівістів продовжувала існувати у рамках щорічної зустрічі Асоціації. Поступово Товариство та Національний Архів пере-

Альберт Рей Ньюсом
American Archivist. –
 October 1961. – Vol. 24, № 4.

брали на себе більшість обов'язків, які належали раніше Асоціації. Початок Другої світової війни та зростання байдужості з боку істориків унеможливили будь-які починання Комітету державних архівів Асоціації, що й спричинило припинення його діяльності у 1947 р. До 1950 р. всі Комітети Асоціації, які займалися архівними питаннями, також перестали функціонувати.

Засноване Товариство почало діяти енергійно. Першими 124-ма індивідуальними та 4-ма інституційними членами було обрано Президента та Раду директорів. Першим Президентом Товариства став Альберт Р. Ньюсом, який очолював його до 1939 р. Дослідники діяль-

ності Товариства та його першого Президента відмічали надзвичайну наполегливість Альберта Р. Ньюсома у служінні науці і американській архівній професії³¹. За перший рік існування кількість членів збільшилася до 243-х, і Товариство започаткувало проведення щорічного з'їзду, метою якого був обмін інформацією та ідеями представників різних архівних установ.

На першому засіданні, яке відбулося у червні 1937 р., Товариство прийняло рішення стати практичною самодостатньою установою архівістів для вирішення комплексних архівних проблем, заохочуючи зовнішні відносини з усіма архівними установами, освітніми органами та суспільством, слугувати інтересам націоналізації архівної практики, а також сприяти розвитку архівної професії в Сполучених Штатах Америки через свої зустрічі та видання³². Варто зауважити, що видавнича програма Товариства значно зросла з моменту його заснування. Видання охоплюють широку низку архівних тем, починаючи від базових архівних функцій до сучасної архівної теорії. Товариство також розповсюджує багато архівних публікацій інших видавництв³³.

Друкованим органом Товариства став часопис “*American Archivist*” (“Американський архівіст”). Його перше число побачило світ у січні 1938 р. Часопис презентує актуальні дослідження та думки стосовно теоретичного і практичного розвитку архівної справи у Сполучених Штатах та за кордоном. Розглядає питання культурного, соціального, правового і технологічного розвитку, які впливають на природу зафіксованої на тому чи іншому носії інформації та на потреби її створення і збережен-

ня. Центральною темою зустрічей та більшості публікацій часопису є необхідність вирішення технічних проблем та обмін інформацією між професіоналами³⁴. Це видання стало для архівознавців та архівістів Північної Америки трибуною для обговорення тенденцій і проблем архівної теорії і практики як у Сполучених Штатах, так і за кордоном.

З моменту свого заснування і до 1998 р. журнал видавався 4 рази на рік, з 1998 р. він виходить двічі на рік. Першим головним редактором журналу став Теодор Кельвін Піз, історик Іллінойського Університету в Урбані і Шампейні, який перебував на цій посаді до 1946 р.

Перше число часопису мало обсяг 50 сторінок. Важливою публікацією в ньому є огляд праці “Настанови до управління архівом” (“A Manual of Archive Administration”) Хілларі Дженкінсона (Hilary Jenkinson), видатного англійського архівіста-теоретика та археографа. Огляд здійснено головним редактором журналу Теодором К. Пізом³⁵.

На сторінках журналу також було висвітлено неформальну зустріч членів Товариства американських архівістів, яка відбулася у Вашингтоні 4 грудня 1937 р. Головною метою зустрічі було обговорення проблеми: “Довідники та описи – що вони мають включати?”. На зустрічі був присутній 61 член Товариства. Подавали свої пропозиції такі вчені: Герберт Е. Енжел (Herbert E. Angel), д-р Престон В. Едсол (Preston W. Edsall), д-р Солон Дж. Бакк (Solon J. Buck), д-р Теодор Р. Шелленберг (Theodore R. Schellenberg), професор Джордж Л. Сюсо (George L. Sioussat) та д-р Джоан Стефенсон (Jean Stephenson).

Велика за обсягом рубрика “Анотації архівних видань” містила детальний огляд видань із Західної Європи: “Archivalische Zeitschrift” (“Архівний журнал”), професійного часопису німецьких архівістів та офіційного видання Баварської архівної адміністрації (Bayerische Archiwverwaltung), котрий публікувався з 1876 р.³⁶, “Leveltdri Kozleme nyek” (“Архівне спілкування”), офіційного видання М. Кір Оршдгос Leveltdr Угорського Національного Архіву (Будапешт, Угорщина), наукового журналу, який містив різноманітний матеріал стосовно архівної науки та джерел історичних досліджень, перший випуск якого побачив світ у 1923 р.³⁷.

Перше число також містило некролог відомого вченого Джона Ф. Джеймсона, який помер 28 вересня 1937 р. у Вашингтоні. Його внесок у процес становлення професії архівіста був унікальним.

Нині обсяг журналу “American Archivist” зріс до 500 сторінок*. На його шпальтах друкуються рецензовані наукові статті. Тематичні і на-

* Це багатогранний науковий збірник, що широко висвітлює не лише здобутки архівної галузі, а й дозволяє сформулювати певне уявлення про загальне тло суспільно-політичних і наукових процесів, що відбуваються в соціокультурному середовищі Північної Америки.

укові дослідження, міжнародна інформація охоплюють широке коло питань, таких як: оцифрування інформації та збереження цифрової спадщини, електронні документи, експертиза цінності документів, опис та каталогізація документів, надання архівних послуг, процеси збереження та управління інформацією, фотографічні та візуальні засоби збереження інформації, шляхи запобігання стихійним лихам та форс-мажору, авторське право та інтелектуальна власність, правові питання та питання автентичності (справжності) документів. Журнал також містить огляди книг та інших праць архівної тематики, огляди веб-ресурсів тощо.

Журнал має такі рубрики: “Науково-дослідні статті (Research articles)” – аналітичні та науково-дослідні публікації, створені в результаті власних досліджень та системного вивчення літератури авторами; “Тематичні дослідження (Case Studies)” – аналітичні звіти про проекти або діяльність у певній галузі, що є прикладом для наслідування в інших галузях; “Коментарі (Perspectives)” – коментарі та зауваження до видань або діяльності в архівній галузі; “Міжнародна арена (International Scene)” – будь-які публікації з архівної практики за межами Сполучених Штатів; “Професійні ресурси (Professional Resources)” – у цій рубриці друкуються анотовані бібліографії, будь-які публікації для практичного застосування професіоналами та есеї, що презентують розвиток окремих питань та певних ініціатив; “Форум (Forum)” – рубрику створено для публікації листів читачів, що коментують останні статті або інші публікації, що становлять інтерес для професії; “Оглядів рубрики (Reviews)” – подаються огляди книг та іншої архівної літератури, а також інших продуктів архівної діяльності, таких як – довідники, збірники мікрофільмів, аудіовізуальні матеріали, виставки тощо.

Номер 74/2 (осінь/зима) 2011 р. “American Archivist” буде присвячено 75-й річниці з часу заснування Товариства американських архівістів. Також 22–27 серпня 2011 р. відбудеться щорічна нарада Товариства під назвою “Архіви 360 ” у базовому для Товариства м. Чикаго, яке є ідеальним місцем для відзначення 75-річчя Товариства. Як зазначають організатори ювілейного зібрання, “ювілейна дата пропонує прекрасну можливість для всіх нас подивитися на Товариство та його роль в якості професійної організації, його роль в архівній професії та у зв’язках з представниками інших професій і галузей, а також на самих себе як фахівців у розвитку глобального інформаційного середовища”³⁸.

У 1950 р. Уолдо Г. Леланд писав у “American Archivist”: “Кінцевою метою [діяльності Товариства] є надання можливості як *нинішньому поколінню* отримувати глибоке і достовірне знання свого минулого, так і *поколінням майбутнього*, для яких минулим буде частина нашого сьогодення.... Саме у таких високих ідеалах і цілях науки та значенні для суспільного блага архівіст повинен знайти ...мотиви і шукати ...натхнення”³⁹.

У 1987 р. журналом було засновано нагороду ім. Теодора К. Піза для відзначення найкращих публікацій-досліджень студентів-істориків. Публікації мають бути інноваційними, науковими, розкривати тему та бути доступними для сприйняття. Переможці отримують сертифікат та грошову нагороду у розмірі 100 дол. США. Робота публікується в "American Archivist". За період із 1988 р. по 2010 р. нагороду отримали 20 вчених, серед яких англійський вчений Рето Тшан (Reto Tschan), Університет Британської Колумбії (University of British Columbia), за працю "Порівняльний аналіз теорії оцінки Дженкінсона та Шелленберга".

Таким чином, завдяки створенню у 1936 р. Товариства американських архівістів, у Північній Америці значно поліпшилась ситуація в архівній галузі, а саме – важливі питання архівної справи почали вирішуватися шляхом формування політики і стандартів, підвищилася якість архівної освіти і освітніх програм⁴⁰, зросла поінформованість суспільства про архіви та їх значення, внаслідок чого посилювалося розуміння важливості збереження архівних документів для майбутніх поколінь.

¹ *Birdsall William F.* The Two Sides of the Desk: The Archivist and the Historian, 1909–1935 // *American Archivist*. – April 1975. – Vol. 38, № 2. – P. 159–173.

² Society of American Archivists. –

<http://www2.archivists.org/about/introduction-to-saa>

³ Леланд Уолдо Гіффорд (Leland Waldo Gifford) (1879–1966), асистент Дж. Франкліна Джеймсона на Кафедрі історичних досліджень Інституту Карнегі у Вашингтоні (1903–27), голова Американської Ради наукових товариств (1927–46), секретар Американської історичної асоціації (1909–20), президент Наукової Міжнародної Спільки (1938–47), президент Міжнародного комітету історичних наук (1938–47), Виконавчого комітету з утворення бібліотеки ім. Франкліна Рузвельта (1938–39), другий президент Товариства американських архівістів (1939–41), почесний консультант Бібліотеки Конгресу.

⁴ Джеймсон Джон Франклін (Jameson John Franklin) (1859–1937), американський історик, один із засновників Американської Історичної Асоціації, (у 1907р. обрано президентом Асоціації), з 1885р. голова Комісії з видання історичних рукописів, з 1905р. – голова Кафедри історичних досліджень Інституту Карнегі у Вашингтоні.

⁵ *Birdsall William F.* The Two Sides of the Desk: The Archivist and the Historian, 1909–1935 // *American Archivist*. – April 1975. – Vol. 38. – № 2. – P. 165.

⁶ Еймс Герман В. (Ames Herman V.), президент Комісії з питань державних архівів (з 1902).

⁷ Палтсіц Віктор Х'юго (Paltsits Victor Hugo), державний історик штату Нью-Йорк.

⁸ *Birdsall William F.* The Two Sides of the Desk: The Archivist and the Historian, 1909–1935 // *American Archivist*. – April 1975. – Vol. 38. – № 2. – P. 162.

⁹ Там само. – P. 162.

¹⁰ Там само. – P. 165.

¹¹ Там само. – Р. 166.

¹² Бакк Солон Дж. (Buck Solon J.) (1884–1962), другий Архівіст США, у 1921р. – керівник Історичного Товариства Мінесоти.

¹³ *Birdsall William F.* The Two Sides of the Desk: The Archivist and the Historian, 1909–1935 // *American Archivist*. – April 1975. – Vol. 38. – № 2. – Р. 166.

¹⁴ Нортон Маргарет Кросс (Norton Margaret Cross), працівник Бібліотеки Вассар Коледжу (1915–18), Бібліотеки штату Індіана (1918–20), Державний архівіст штату Іллінойс (1922–57), четвертий президент Товариства американських архівістів (1943–45), керівник Комісії з питань державних документів у штаті Іллінойс (1943–57), головний редактор часопису *American Archivist* (1946–48).

¹⁵ *Birdsall William F.* The Two Sides of the Desk: The Archivist and the Historian, 1909–1935 // *American Archivist*. – April 1975. – Vol. 38. – № 2. – Р. 167.

¹⁶ Там само. – Р. 167.

¹⁷ Там само. – Р. 168.

¹⁸ Ньюсом Альберт Рей (Newsome Albert Ray), секретар прогресивної Історичної комісії в Північній Кароліні та редактор *North Carolina Historical Review* (1926–35), професор історії та голова Кафедри історії в Університеті Північної Кароліни (1935–50), перший президент Товариства американських архівістів (1936–39).

¹⁹ *Birdsall William F.* The Two Sides of the Desk: The Archivist and the Historian, 1909–1935 // *American Archivist*. – April 1975. – Vol. 38. – № 2. – Р. 168.

²⁰ Там само. – Р. 168.

²¹ Там само. – Р. 169.

²² Піз Теодор Кельвін (Pease Theodore Calvin), професор історії (1926–48), голова Кафедри історії в Університеті штату Іллінойс (1942–48), редактор Історичних Колекцій штату Іллінойс, перший редактор часопису *American Archivist* (1938–46).

²³ *Birdsall William F.* The Two Sides of the Desk: The Archivist and the Historian, 1909–1935 // *American Archivist*. – April 1975. – Vol. 38. – № 2. – Р. 169.

²⁴ Там само. – С. 169.

²⁵ Коннор Роберт Діггз Вімберлі (Connor Robert Digges Wimberly), секретар Історичної комісії Північної Кароліни (1907–21), професор історії та права Університету Північної Кароліни (1921–50), Архівіст Сполучених Штатів (1934–41), третій президент Товариства американських архівістів (1941–43).

²⁶ *Birdsall William F.* The Two Sides of the Desk: The Archivist and the Historian, 1909–1935 // *American Archivist*. – April 1975. – Vol. 38. – № 2. – Р. 170.

²⁷ Там само. – Р. 171

²⁸ Там само. – Р. 171.

²⁹ Кріттенден Крістофер (Crittenden Christopher), голова Департаменту архівів та історії в Північній Кароліні та редактор *North Carolina Historical Review* (з 1935), шостий президент Товариства американських архівістів (1947–1949).

³⁰ *Birdsall William F.* The Two Sides of the Desk: The Archivist and the Historian, 1909–1935 // *American Archivist*. – April 1975. – Vol. 38. – № 2. – Р. 171.

³¹ *Grover Wayne C.* Archives: Society and Profession // *American Archivist*. - January 1955. - Vol. 18. - № 1. - P. 4.

³² Society of American Archivists. - <http://www2.archivists.org/about/introduction-to-saa>

³³ *Neal Donn C.* The Society of American Archivists // *American Archivist*. - Summer 1988. - V. 51. - № 3. - P. 384.

³⁴ *Grover Wayne C.* Archives: Society and Profession // *American Archivist*. - January 1955. - Vol. 18. - № 1. - P. 10.

³⁵ *Peas Theodore C.* Book reviews // *American Archivist*. - January 1938. - Vol. 1. - № 1. - P. 23-25.

³⁶ *Albrecht Andrew C.* Abstracts of archive publications // *American Archivist*. - January 1938. - Vol. 1. - № 1. - P. 36-40.

³⁷ *Palmer Olga P.* Abstracts of archive publications // *American Archivist*. - January 1938. - Vol. 1. - № 1. - P. 41-50.

³⁸ Society of American Archivists. - <http://www2.archivists.org/about/introduction-to-saa>

³⁹ Там само.

⁴⁰ *Левченко Л. Л.* До історії створення Національного архіву Сполучених Штатів Америки // *Архіви України*. - 2009. - № 6. - С. 227-250.

Освещены исторические предпосылки создания Общества американских архивистов и его печатного органа – журнала “American Archivist” (“Американский архивист”). Представлен обзор первого номера журнала (1938 г.).

Ключевые слова: Американская Историческая Ассоциация; Общество американских архивистов; журнал “American Archivist”.

This article reviews the historical reasons of the formation of the Society of American Archivists and its publication – American Archivist journal. There is reviewed the first issue of the American Archivist (1938).

Keywords: American Historical Association; Society of American Archivists; American Archivist journal.